

Наш спадок

ПРЕЗЕНТАЦІЯ «ПОВЕРНЕННЯ»

У лютому торік зусиллями Леоніда Філонова, доцента кафедри культурології нашого університету, на головній вулиці Вінниці з'явилась меморіальна дошка на честь Дмитра Марковича. А вже у грудні він запропонував широкій громадськості документально-публіцистичний фільм про цю непересічну особистість.

Історична довідка: Маркович Дмитро Васильович (псевдоніми Волиняк, Гайдабура, Марківчанин, Оленин та ін.) народився в Полтаві. Після закінчення Новоросійського (тепер Одеського) університету працював судовим слідчим у Кишинівському повіті в Бессарабії, на початку 80-х років переїхав у Херсон, одержавши посаду «товариша прокурора».

У Херсоні Дмитро Маркович підтримував зв'язки із земськими діячами-статистиками, лікарями, вчителями. Входить до складу Херсонського українського гуртка, який став початком систематичної української просвітницької роботи на Херсонщині.

У середині 90-х років Д.В.Маркович працював мировим суддею у м.Каліші поблизу Варшави. З часом, розчарувавшись у судовій службі, письменник у 90-х роках поселився у невеликому маєтку в с.Михалківцях на Волині, де намагався допомагати селянам боротися з нуждою, займався також хліборобською справою.

Переїхавши до Вінниці, Д.Маркович бере активну участь в кооперативному товаристві, в організації кооперативного банку. Він щиро радіє успіхам Центральної Ради у справі національного відродження України.

Цього ж року (1915) родина Марковичів переїжджає до Вінниці. Письменник невтомно страждає над спливаючою кров'ю Україною і знову замовкає. Створення Центральної Ради (6 квітня 1917 р.), рух до відродження народу повернули Марковичу силу і бажання прислужитися Вітчизні. Його призначають Головним прокурором України. 17 серпня 1917 р.

29 квітня 1918 р. уряд М. Грушевського і В. Винниченка було замінено на уряд гетьмана П. Скоропадського. Марковичу запропонували посаду Прокурора генерального суду.

Помер 9 грудня 1920 р. у Вінниці.

У затишній Дзеркальній залі художнього музею Вінниці 16 грудня зібрались представники інтелігенції нашого міста, студентська молодь, небайдужі до минулого свого народу – на презентацію фільму «Повернення». Окрім самого фільму публіці були запропоновані виступи кандидата історичних наук Валерія Рекрута (його дисертація саме по Марковичу), професора Анатолія Подолинного (він проаналізував особливості літературної творчості Дмитра Васильовича) та автора фільму Леоніда Філонова.

Під час зйомок фільму на Волині в одного з місцевих мешканців на горіщі виявили щоденник дружини Марковича. За словами Валерія Рекрута, – це значно збагатить і розширить наші знання про постать Дмитра Марковича, його значення в українському державотворенні.

На думку Анатолія Подолинного, Маркович ще неоцінений належним чином і як літератор. Власне його твори майже не видавались, а збірка «По степам і хуторам» 1991 року видання давно потребує більшого тиражу, щоб нарешті дійти до українського читача.

Леонід Філонов під час зйомок фільму багато займався дослідженням біографії та творчості Дмитра Марковича, виявив чимало цікавих фактів і деталей з його життя, а разом з тим і «білих плям», які ще чекають на своїх дослідників.

Сподіваємось, що Дмитро Маркович повернеться в українську культуру повною мірою, бо його життя і творчий спадок того варті й послугують добрим чином українському суспільству.

Анатолій ТЕКЛЮК,
голова ВОО ВУТ «Просвіта»,
кандидат філософських наук, доцент ВНУ

Проти нецивілізованих традицій

ЯК ЗБЕРЕГТИ МІЛЬЙОНИ
КОРИСНИХ КРАСУНЬ

У нас в університеті була проведена Всеукраїнська акція «Не рубай ялинку!», що направлена на збереження зеленого багатства України – хвойних лісів.

Новий рік – один з не багатьох свят, який відзначають усі. На жаль, є в нього і негатив: передноворічні дні – це час, коли в великій кількості рубають хвойні дерева... Для того, аби через один-два тижні викинути зелені деревця на смітник. На догоду не зовсім цивілізованим традиціям, під сокирою зникають цілі квартали лісу. А хвойний ліс насичує атмосферу фітонцидами, добре поглинає шум, служить фільтром від пилу.

Статистика твердить, що Вінниці потрібно на Новорічні свята близько 200 тис. сосен і ялинок. Щороку офіційно зрубують їх набагато менше. Решта попиту задовольняється безцінними карпатськими ялинками, частина – штучними, частина браконьєрським «продуктом».

Чи так вже незамінна в нашій оселі жива новорічна ялинка? Її з великим успіхом може замінити синтетична. А щоб в кімнаті відчувався аромат хвої, достатньо однієї-двох гілочок ялинки чи сосни, оформлених в оригінальну композицію. До речі, ці гілочки отримують під час санітарних чисток лісу, що не завдає шкоди довіллю.

Третина вінничан замінюють новорічну ялинку на букет з хвойних гілочок. При нашій економічній ситуації, це ще і вихід для тих, хто не зможе дозволити собі придбати живу ялинку, адже її ціна на базарах близько 100 гривень.

Новорічний настрій можуть створити зі смаком складені новорічні букети. Це так званий передноворічний фітодизайн.

Студенти підготували новорічні композиції, які були представлені журі. «Ялинка» та новорічні букети виділялися своєю оригінальністю і водночас простотою виконання, а головне вони не потребують великих затрат ані грошей, ані часу. Кожен зможе повторити шедевр, вигаданий студентами.

Усі учасники акції були нагороджені солодощами, а ті хто зайняв призові місця отримали грошову винагороду. Перше місце отримала ялинка групи 1ЕКО-06 «Новорічна несподіванка», друге – 2ЕКО-07 «Ялинка-макаронинка», а третє – 1ЕКО-05 «Новорічний натюрморт».

Ми пропонуємо альтернативу живим ялинкам, складання новорічних букетів дозволить зберегти мільйони красунь! Адже збереження новорічних традицій не повинно шкодити природі!

Лілія МАНІЛКО,
група 2ЕКО-08 Інституту ЕЕК